ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 13ης Μαρτίου 2007 *

Στην υπόθεση C-29/05 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου στις 25 Ιανουαρίου 2005,

Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενο από τους A. von Mühlendahl και G. Schneider,

προσφεύγον,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

Kaul GmbH, με έδρα το Elmshorn (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους G. Würtenberger και R. Kunze, Rechtsanwälte,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Bayer AG, με έδρα το Λεβερκούζεν (Γερμανία),

αντίδικος ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts και J. Klučka, προέδρους τμήματος, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann (εισηγητή), Γ. Αρέστη, A. Borg Barthet, M. Ilešič και J. Malenovský, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston
γραμματέας: K. Sztranc-Sławiczek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Ιουνίου 2006,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Οκτωβρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή του αναιρέσεως, το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υπομνήματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 10ης Νοεμβρίου 2004, Τ-164/02, Kaul κατά ΓΕΕΑ — Bayer (ARCOL) (Συλλογή 2004, σ. II-3807, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση του τρίτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 4ης Μαρτίου 2002 (υπόθεση R 782/2000-3, στο εξής: επίμαχη απόφαση) περί απορρίψεως της ανακοπής της Kaul GmbH (στο εξής: Kaul) κατά της καταχωρίσεως του λεκτικού σήματος «ARCOL» ως κοινοτικού σήματος.

2 Με τις σκέψεις 29 και 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, με την επίμαχη απόφαση, το τμήμα προσφυγών εσφαλμένα θεώρησε ότι ο ασκών προσφυγή δεν μπορεί να προσκομίσει, το πρώτον ενώπιον του τμήματος προσφυγών, στοιχεία περί των πραγματικών περιστατικών που δεν είχε προβάλει ενώπιον του τμήματος ανακοπών του ΓΕΕΑ το οποίο αποφάνθηκε σε πρώτο βαθμό. Κατά την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το τμήμα προσφυγών οφείλει, αντιθέτως, να λάβει υπόψη του τα στοιχεία αυτά προκειμένου να αποφανθεί επί της προσφυγής που υποβλήθηκε στην κρίση του.

3 Με την αίτησή του αναιρέσεως, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι, με τις ως άνω εκτιμήσεις, το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), και του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1, στο εξής: κανονισμός εφαρμογής).

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 40/94

4 Το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου», έχει ως εξής:

«Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση:

[...]

β) εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα.»

5 Το άρθρο 42, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Η ανακοπή πρέπει να ασκείται γραπτώς και να είναι αιτιολογημένη. Θεωρείται ασκηθείσα μόνο μετά την καταβολή του τέλους ανακοπής. Εντός προθεσμίας που

τάσσει το Γραφείο και σε επίρρωση του αιτήματός του, ο ανακόπτων δύναται να επικαλεστεί πραγματικά περιστατικά, να προσκομίσει αποδείξεις και να διατυπώσει παρατηρήσεις.»

6 Το άρθρο 52 του κανονισμού 40/94, που τιτλοφορείται «Σχετικοί λόγοι ακυρότητας», προβλέπει τα εξής:

«Το κοινοτικό σήμα κηρύσσεται άκυρο μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο Γραφείο ή μετά από άσκηση ανταγωγής στα πλαίσια αγωγής για παραποίηση/απομίμηση:

α) όταν υφίσταται προγενέστερο σήμα προβλεπόμενο στο άρθρο 8, παράγραφος 2, και πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 ή της παραγράφου 5 του εν λόγω άρθρου».

7 Στο πλαίσιο του σχετικού με τη διαδικασία προσφυγής τίτλου VII του κανονισμού 40/94, το άρθρο 57, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «[ο]ι αποφάσεις των εξεταστών, των τμημάτων ανακοπών, του τμήματος διαχείρισης των σημάτων και νομικών θεμάτων και των τμημάτων ακύρωσης υπόκεινται σε προσφυγή».

8 Το άρθρο 59 του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Η προσφυγή πρέπει να ασκηθεί εγγράφως ενώπιον του Γραφείου εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημέρα της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης

απόφασης. [...] Εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης, πρέπει να κατατεθεί γραπτώς υπόμνημα που να εκθέτει τους λόγους της προσφυγής.»

9 Το άρθρο 61 του κανονισμού αυτού, που τιτλοφορείται «Εξέταση της προσφυγής», έχει ως εξής:

«1. Αν η προσφυγή είναι παραδεκτή, το τμήμα προσφυγών εξετάζει αν είναι και κατ' ουσία βάσιμη.

2. Κατά την εξέταση της προσφυγής, το τμήμα προσφυγών καλεί τους διαδίκους, όποτε είναι αναγκαίο και εντός προθεσμίας που τους τάσσει, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους για τις κοινοποιήσεις που τους έχει απευθύνει ή για τις γνωστοποιήσεις που προέρχονται από τους λοιπούς διαδίκους.»

10 Το άρθρο 62 του κανονισμού 40/94, που έχει τίτλο «Απόφαση επί της προσφυγής», ορίζει τα εξής:

«1. Μετά την εξέταση της προσφυγής επί της ουσίας, το τμήμα προσφυγών αποφαίνεται επί της προσφυγής. Δύναται, είτε να ασκήσει τις αρμοδιότητες του τμήματος που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, είτε να αναπέμψει την υπόθεση στο τμήμα αυτό για τα περαιτέρω.

2. Αν το τμήμα προσφυγών αναπέμψει την υπόθεση για τα περαιτέρω στο τμήμα που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, το τμήμα αυτό δεσμεύεται από το σκεπτικό και το διατακτικό της απόφασης του τμήματος προσφυγών, εφόσον τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης είναι τα ίδια.

[...]»

11 Το άρθρο 63 του εν λόγω κανονισμού, που τιτλοφορείται «Προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων», προβλέπει τα εξής:

«1. Οι αποφάσεις που εκδίδουν επί προσφυγής τα τμήματα προσφυγών υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Προσφυγή επιτρέπεται για λόγους αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιώδους τύπου, παράβασης της Συνθήκης, του παρόντος κανονισμού ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικά με την εφαρμογή τους ή για κατάχρηση εξουσίας.

3. Το Δικαστήριο μπορεί, όχι μόνο να ακυρώσει, αλλά και να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

[...]»

12 Στο πλαίσιο του τιτλοφορούμενου «Γενικές διατάξεις» πρώτου τμήματος του σχετικού με τις δικονομικές διατάξεις τίτλου IX, το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94 ορίζει, υπό τον τίτλο «Αυτεπάγγελτη εξέταση των πραγματικών περιστατικών», τα εξής:

«1. Κατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά· εντούτοις, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρισης, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και στα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα.

2. Το Γραφείο μπορεί να μη λαμβάνει υπόψη πραγματικά περιστατικά που δεν επικαλέστηκαν ή αποδείξεις που δεν προσκόμισαν εγκαίρως οι διάδικοι.»

13 Το άρθρο 76, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Σε κάθε διαδικασία ενώπιον του Γραφείου, επιτρέπονται ιδίως τα ακόλουθα αποδεικτικά μέσα:

α) η εξέταση των διαδίκων·

β) η αίτηση πληροφοριών·

γ) η προσκόμιση εγγράφων και δειγμάτων·

δ) η εξέταση των μαρτύρων·

ε) η πραγματογνωμοσύνη·

στ) οι έγγραφες ένορκες βεβαιώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις ή οι δηλώσεις οι οποίες έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους στο οποίο συντάσσονται.»

Ο κανονισμός εφαρμογής

14 Ο κανόνας 16, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής ορίζει τα εξής:

«Αν τα στοιχεία σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά, τις αποδείξεις και τα επιχειρήματα και τα λοιπά δικαιολογητικά βάσει της παραγράφου 1, [καθώς] και τα αποδεικτικά στοιχεία [που προβλέπει η παράγραφος 2] δεν έχουν υποβληθεί μαζί με το δικόγραφο της ανακοπής ή ακολούθως, μπορούν να υποβληθούν μετά την έναρξη της διαδικασίας ανακοπής εντός προθεσμίας που τάσσει το Γραφείο, κατ' εφαρμογή του κανόνα 20, παράγραφος 2.»

15 Ο κανόνας 20, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Αν το δικόγραφο της ανακοπής δεν περιέχει πραγματικά περιστατικά, αποδείξεις και ισχυρισμούς, βάσει του κανόνα 16, παράγραφοι 1 και 2, το Γραφείο καλεί τον ανακόπτοντα να τα προσκομίσει εντός προθεσμίας που του τάσσει. Κάθε στοιχείο που προσκομίζεται από τον ανακόπτοντα γνωστοποιείται στον καταθέτη, στον οποίο παρέχεται η ευκαιρία να απαντήσει εντός προθεσμίας που του τάσσει το Γραφείο.»

Το ιστορικό της διαφοράς

16 Το ιστορικό της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαφοράς, όπως απορρέει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, μπορεί να συνοψιστεί ως εξής.

17 Στις 3 Απριλίου 1996, η εταιρία Atlantic Richfield Co. ζήτησε από το ΓΕΕΑ την καταχώριση, ως κοινοτικού σήματος, του λεκτικού σήματος «ARCOL», ιδίως για «χημικές ουσίες για τη συντήρηση τροφίμων».

18 Στις 20 Οκτωβρίου 1998, η Kaul άσκησε ανακοπή κατά της αιτήσεως αυτής, προβάλλοντας την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 8,

παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94. Η Kaul επικαλέστηκε, συναφώς, προγενέστερο κοινοτικό σήμα του οποίου είναι δικαιούχος και, συγκεκριμένα, το λεκτικό σήμα «CAPOL», το οποίο είναι καταχωρισμένο για «χημικά προϊόντα για τη συντήρηση των τροφίμων, ήτοι ακατέργαστες ύλες για γλασάρισμα και κονσερβοποιία έτοιμων τροφίμων, κυρίως γλυκισμάτων».

19 Καταλήγοντας ότι δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε την ανακοπή αυτή στις 30 Ιουνίου 2000.

20 Προς στήριξη της προσφυγής που άσκησε κατά της αποφάσεως αυτής, η Kaul ισχυρίστηκε, μεταξύ άλλων, όπως είχε υποστηρίξει στο παρελθόν ενώπιον του τμήματος ανακοπών, ότι το σήμα του οποίου είναι δικαιούχος έχει έντονο διακριτικό χαρακτήρα, οπότε πρέπει, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, να τύχει αυξημένης προστασίας. Συναφώς, η Kaul υποστήριξε, ωστόσο, ότι αυτός ο έντονος διακριτικός χαρακτήρας δεν απέρρεε μόνον από το γεγονός ότι η λέξη «CAPOL» δεν ήταν περιγραφική των επίμαχων προϊόντων, όπως υποστήριξε και ενώπιον του τμήματος ανακοπών, αλλά και από το γεγονός ότι το εν λόγω σήμα είχε καταστεί φημισμένο λόγω χρήσης. Προκειμένου να τεκμηριώσει τη φήμη του εν λόγω σήματος, η Kaul προσκόμισε, συνημμένη στο υπόμνημα που κατέθεσε ενώπιον του τμήματος προσφυγών, υπεύθυνη δήλωση του γενικού διευθυντή της καθώς και κατάλογο των πελατών της.

21 Με την επίμαχη απόφαση, το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι δεν μπορούσε να λάβει υπόψη τον ενδεχομένως έντονο, λόγω φήμης, διακριτικό χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος, καθότι το στοιχείο αυτό καθώς και τα προς τεκμηρίωσή του προαναφερθέντα αποδεικτικά στοιχεία προβλήθηκαν το πρώτον προς στήριξη της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Μαΐου 2002, η Kaul άσκησε προσφυγή για την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως. Προς στήριξη της προσφυγής αυτής προέβαλε τέσσερις λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αντλούνται αντιστοίχως, πρώτον, από παραβίαση της υποχρεώσεως εξετάσεως των στοιχείων που προέβαλε η Kaul ενώπιον του τμήματος προσφυγών, δεύτερον, από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, τρίτον, από παραβίαση των δικονομικών αρχών που ισχύουν στα κράτη μέλη και παράβαση των δικονομικών κανόνων που εφαρμόζονται ενώπιον του ΓΕΕΑ και, τέταρτον, από παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

23 Το Πρωτοδικείο δέχθηκε τον πρώτο λόγο ακυρώσεως και ακύρωσε, ως εκ τούτου, την επίμαχη απόφαση, χωρίς να αποφανθεί επί των λοιπών λόγων ακυρώσεως. Συναφώς, έκρινε μεταξύ άλλων, με τις σκέψεις 25 έως 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα εξής:

«25 Πρέπει, κατ' αρχάς, να σημειωθεί ότι τα στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα ενώπιον του τμήματος προσφυγών συνίστανται σε υπεύθυνη δήλωση του γενικού διευθυντή της και σε κατάλογο των πελατών της.

26 Η προσφεύγουσα προσκόμισε τα έγγραφα αυτά, τα οποία σχετίζονται με τον βαθμό εκμεταλλεύσεως του σήματός της, για να στηρίξει την επιχειρηματολογία που είχε ήδη προβάλει ενώπιον του τμήματος ανακοπών και η οποία τότε στηριζόταν μόνο σε εκτιμήσεις σχετικές με την απουσία περιγραφικού χαρακτήρα του σήματος της προσφεύγουσας, ήτοι ότι το σήμα αυτό έχει ισχυρό διακριτικό χαρακτήρα και πρέπει, ως εκ τούτου, να τύχει εντονότερης προστασίας.

27 Αφενός το τμήμα προσφυγών, με τα σημεία 10 έως 12 της [επίμαχης] αποφάσεως, και αφετέρου στη συνέχεια το Γραφείο, με το σημείο 30 του υπομνήματος αντικρούσεως, έκριναν ότι δεν μπορούσαν να λάβουν υπόψη τους νέα έκθεση πραγματικών περιστατικών, καθότι αυτή υποβλήθηκε μετά τη λήξη της ταχθείσας από το τμήμα ανακοπών προθεσμίας.

28 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η τοποθέτηση αυτή δεν είναι συμβατή με τη λειτουργική συνέχεια μεταξύ των τμημάτων του Γραφείου, όπως επιβεβαίωσε το Πρωτοδικείο όσον αφορά τόσο τη διαδικασία ex parte [απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, T-163/98, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (BABY-DRY), Συλλογή 1999, σ. II-2383, σκέψεις 38 έως 44, που δεν αναιρέθηκε ως προς το σημείο αυτό από την απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-383/99 P, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ [...], Συλλογή 2001, σ. I-6251, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-63/01, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (σχήμα σαπουνιού), Συλλογή 2002, σ. II-5255, σκέψη 21] όσο και τη διαδικασία inter partes [απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Σεπτεμβρίου 2003, T-308/01, Henkel κατά ΓΕΕΑ — LHS (UK) (KLEENCARE), Συλλογή 2003, σ. II-3253, σκέψεις 24 έως 32].

29 Συγκεκριμένα, έχει κριθεί ότι από τη λειτουργική συνέχεια μεταξύ των τμημάτων του Γραφείου προκύπτει ότι, εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 74, παράγραφος 1, τελευταία περίοδος, του κανονισμού 40/94, το τμήμα προσφυγών οφείλει να στηρίξει την απόφασή του σε όλα τα πραγματικά περιστατικά και νομικά στοιχεία που ο ενδιαφερόμενος προέβαλε είτε κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος που αποφάνθηκε σε πρώτο βαθμό είτε, υπό τη μόνη επιφύλαξη της παραγράφου 2 της διατάξεως αυτής, κατά τη διαδικασία εκδικάσεως της προσφυγής (προπαρατεθείσα απόφαση KLEANCARE, σκέψη 32). Κατ' αυτόν τον τρόπο, σε αντίθεση προς ό,τι υποστηρίζει το Γραφείο όσον αφορά τη διαδικασία inter partes, η λειτουργική συνέχεια που υφίσταται μεταξύ των διαφόρων τμημάτων του Γραφείου δεν συνεπάγεται ότι ο διάδικος ο οποίος δεν προέβαλε, ενώπιον του τμήματος που αποφαίνεται πρωτοδίκως, ορισμένα πραγματικά περιστατικά ή επιχειρήματα εντός της προθεσμίας που είχε τάξει το τμήμα αυτό δεν μπορεί παραδεκτώς, δυνάμει του άρθρου 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, να προβάλει τα στοιχεία αυτά ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Αντιθέτως, η λειτουργική συνέχεια συνεπάγεται ότι ο διάδικος αυτός μπορεί παραδεκτώς να προβάλει τα εν λόγω στοιχεία ενώπιον του τμήματος προσφυγών, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως, ενώπιον του τμήματος αυτού, του άρθρου 74, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού.

30 Κατά συνέπεια, εν προκειμένω, εφόσον τα επίδικα στοιχεία περί των πραγματικών περιστατικών προβλήθηκαν εγκαίρως, κατά την έννοια του άρθρου 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, δεδομένου ότι επισυνάφθηκαν στο υπόμνημα που κατέθεσε η προσφεύγουσα στο τμήμα προσφυγών στις 30 Οκτωβρίου 2000, ήτοι εντός της τετράμηνης προθεσμίας που τάσσει το άρθρο 59 του κανονισμού 40/94, το εν λόγω τμήμα δεν μπορεί να αρνηθεί να λάβει υπόψη του τα στοιχεία αυτά.»

24 Με τη σκέψη 34 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο κατέληξε ότι «το τμήμα προσφυγών δεν μπορούσε, χωρίς να παραβεί το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94, να αρνηθεί να εξετάσει τα στοιχεία περί των πραγματικών περιστατικών που προσκόμισε η προσφεύγουσα με το από 30 Οκτωβρίου 2000 υπόμνημά της, προκειμένου να αποδείξει τον ισχυρό διακριτικό χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος ο οποίος απορρέει από τη διεκδικούμενη από την προσφεύγουσα αναγνώριση της χρησιμοποιήσεώς του στην αγορά».

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

25 Με την αίτησή του αναιρέσεως, το ΓΕΕΑ ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο, προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί των λοιπών λόγων ακυρώσεως. Ζητεί, επίσης, να καταδικαστούν οι λοιποί διάδικοι στα δικαστικά έξοδα.

26 Η Kaul ζητεί να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως και να καταδικαστεί το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

Επιχειρήματα των διαδίκων

27 Με τον μοναδικό λόγο αναιρέσεως, ο οποίος έχει δύο σκέλη, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας, με τις σκέψεις 29 και 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ όφειλε, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, να λάβει υπόψη τα πραγματικά και αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν το πρώτον προς στήριξη του προβλεπόμενου στο άρθρο 59 του κανονισμού 40/94 υπομνήματος, παρέβη διάφορες διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και του κανονισμού εφαρμογής.

28 Με το πρώτο σκέλος αυτού του λόγου αναιρέσεως, το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας με τις εν λόγω σκέψεις ότι η αρχή της λειτουργικής συνέχειας δεσμεύει το τμήμα προσφυγών να λάβει υπόψη του τα στοιχεία αυτά, ερμήνευσε και εφάρμοσε εσφαλμένα τις διατάξεις του άρθρου 42, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των κανόνων 16, παράγραφος 3, και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής, καθώς και το άρθρου 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94.

29 Η βάσει των τριών πρώτων από τις διατάξεις αυτές προθεσμία που τάσσει το ΓΕΕΑ στον ανακόπτοντα για να προβάλει τα πραγματικά περιστατικά και να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη της ανακοπής του συνιστά στην πράξη αποκλειστική προθεσμία, μετά τη λήξη της οποίας αποκλείεται η εν λόγω προσκόμιση ενώπιον του τμήματος ανακοπών, εκτός εάν το ΓΕΕΑ παρατείνει την προθεσμία αυτή.

30 Τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που δεν προβλήθηκαν εμπροθέσμως δεν μπορούν, κατά μείζονα λόγο, να προβληθούν ενώπιον του

τμήματος προσφυγών, ούτε να οδηγήσουν στην ακύρωση της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών. Σε αντίθεση προς τις εκτιμήσεις του Πρωτοδικείου, η λειτουργική συνέχεια μεταξύ του τμήματος ανακοπών και του τμήματος προσφυγών, την οποία βεβαιώνει το άρθρο 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, σχετίζεται μεν με την αρμοδιότητα λήψεως αποφάσεων των εν λόγω οργάνων, πλην όμως δεν μπορεί να καθιστά αναποτελεσματικές τις προθεσμίες που τάσσει η κοινοτική νομοθεσία προς ρύθμιση της διεξαγωγής της διαδικασίας ανακοπής.

31 Η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται, επίσης, από τη ratio legis της διαδικασίας ανακοπής που αποβλέπει στον πρόωρο εντοπισμό των συγκρούσεων μεταξύ σημάτων και στην ταχεία λήψη σχετικής διοικητικής αποφάσεως. Η απόφαση περί απορρίψεως της ανακοπής δεν είναι, εξάλλου, απρόσβλητη, καθότι, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, δεν εμποδίζει τη μεταγενέστερη άσκηση προσφυγής ακυρώσεως ή την άσκηση ανταγωγής στο πλαίσιο αγωγής για παραποίηση/απομίμηση, βάσει ισχυρισμών όμοιων με εκείνους που είχαν προβληθεί προς στήριξη της ανακοπής.

32 Με το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, κρίνοντας με τις σκέψεις 29 και 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι, εφόσον τα πραγματικά και αποδεικτικά στοιχεία προβλήθηκαν εντός της τετράμηνης προθεσμίας του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, προβλήθηκαν «εγκαίρως» κατά την έννοια του άρθρου 74, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, οπότε το τμήμα προσφυγών πρέπει να τα λάβει υπόψη του.

33 Συναφώς, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει, κυρίως, ότι το εν λόγω άρθρο 74, παράγραφος 2, δεν τυγχάνει εφαρμογής όταν η προβολή των πραγματικών και αποδεικτικών στοιχείων υπόκειται, όπως εν προκειμένω, σε αποκλειστική προθεσμία ενώπιον του τμήματος που αποφαίνεται σε πρώτο βαθμό. Η εν λόγω διάταξη, με τους όρους «εγκαίρως», «not in due time» ή και «verspätet», εκφράζει ακριβώς την προσπάθεια αποφυγής αδικαιολόγητων καθυστερήσεων, όταν δεν υπάρχουν τέτοιες αποκλειστικές προθεσμίες.

34 Επικουρικώς, το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο κακώς περιόρισε το περιεχόμενο του εν λόγω άρθρου 74, παράγραφος 2, κρίνοντας ότι η διάταξη αυτή τυγχάνει εφαρμογής, στο πλαίσιο διαδικασίας προσφυγής, μόνον εφόσον τα πραγματικά και αποδεικτικά στοιχεία προβάλλονται μετά τη λήξη της τετράμηνης προθεσμίας του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94. Συγκεκριμένα, το άρθρο 74, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού πρέπει να μπορεί να εφαρμόζεται και σε άλλες περιστάσεις, για παράδειγμα στην περίπτωση που τα εν λόγω στοιχεία μπορούσαν και έπρεπε να προβληθούν ενώπιον του τμήματος ανακοπών.

35 Κατά την Kaul, η οποία προσεγγίζει τον προβαλλόμενο λόγο αναιρέσεως στο σύνολό του, το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι τα τμήματα προσφυγών οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη νέα στοιχεία, εφόσον τα στοιχεία αυτά, λαμβανομένης υπόψη και της ενώπιον των εν λόγω τμημάτων διαδικασίας, δεν προβλήθηκαν εκπροθέσμως κατά την έννοια του άρθρου 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94. Αυτό ισχύει, εν προκειμένω, δεδομένου ότι τα επίδικα στοιχεία προβλήθηκαν εντός της προθεσμίας του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94.

36 Το τμήμα προσφυγών αποτελεί δευτεροβάθμιο όργανο που καλείται να αποφανθεί εκ νέου επί της ουσίας, χωρίς κανέναν περιορισμό, πριν από τον ενδεχόμενο δικαστικό έλεγχο του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου, ο οποίος περιορίζεται σε νομικά ζητήματα.

37 Τα άρθρα 61, παράγραφος 2, και 76 του κανονισμού 40/94 επιβεβαιώνουν ότι το τμήμα προσφυγών έχει αρμοδιότητες όμοιες με εκείνες του οργάνου που αποφαίνεται σε πρώτο βαθμό, ιδίως όσον αφορά την πρόσκληση των διαδίκων να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους ή τη διεξαγωγή αποδείξεων. Το άρθρο 62, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, σε συνδυασμό με τις ως άνω διατάξεις, δείχνουν ότι το τμήμα προσφυγών οφείλει να αποφασίζει, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πραγματικά περιστατικά που γνωρίζει, αν θεωρεί ότι είναι σε θέση να λάβει απόφαση με διατακτικό όμοιο με εκείνο της προσβαλλομένης αποφάσεως.

38 Από το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι η προβολή των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων στις inter partes διαδικασίες εναπόκειται εξ ολοκλήρου στους διαδίκους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι διάδικοι διατηρούν, κατά το στάδιο της προσφυγής, το δικαίωμα να εμβαθύνουν τη συζήτηση στηριζόμενοι, μεταξύ άλλων, στην πρωτόδικη απόφαση.

39 Περαιτέρω, θα ήταν σύμφωνο τόσο με τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της οικονομίας της διαδικασίας, όσο και με τον σκοπό της διαδικασίας ανακοπής, ο οποίος συνίσταται στη δυνατότητα επιλύσεως των συγκρούσεων μεταξύ σημάτων πριν από την καταχώριση του σήματος προκειμένου να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, το ΓΕΕΑ να εκδίδει την απόφασή του λαμβάνοντας υπόψη όσο το δυνατόν περισσότερα πραγματικά περιστατικά.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

40 Δεδομένου ότι τα δύο σκέλη του λόγου αναιρέσεως συνδέονται στενά μεταξύ τους, πρέπει να εξεταστούν από κοινού.

Επί του άρθρου 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94

41 Όσον αφορά τον εξεταζόμενο λόγο αναιρέσεως στο σύνολό του, επιβάλλεται, πρώτον, η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 74,

παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, το ΓΕΕΑ μπορεί να μη λάβει υπόψη του πραγματικά περιστατικά που δεν προβλήθηκαν ή αποδεικτικά στοιχεία που δεν προσκομίστηκαν εμπροθέσμως από τους διαδίκους.

42 Σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς του ΓΕΕΑ, από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι, κατά κανόνα και εκτός αντίθετης διατάξεως, οι διάδικοι εξακολουθούν να μπορούν να προβάλουν πραγματικά περιστατικά και να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία και μετά τη λήξη των προθεσμιών που τους τάσσουν οι διατάξεις του κανονισμού 40/94 και ότι ουδόλως απαγορεύεται στο ΓΕΕΑ να λάβει υπόψη του πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία που έχουν προβληθεί ή προσκομιστεί εκπροθέσμως.

43 Αντιθέτως, από την εν λόγω διάταξη προκύπτει εξίσου σαφώς ότι η εν λόγω εκπρόθεσμη προβολή πραγματικών περιστατικών ή προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων δεν γεννά αδιαμφισβήτητο δικαίωμα του διαδίκου που προβαίνει σ' αυτή να ληφθούν τα στοιχεία αυτά υπόψη από το ΓΕΕΑ. Το άρθρο 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 διευκρινίζοντας ότι το ΓΕΕΑ «μπορεί», σε παρόμοιες περιπτώσεις, να αποφασίσει να μη λάβει υπόψη τέτοια πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία, παρέχει πράγματι στο ΓΕΕΑ ευρεία εξουσία εκτιμήσεως ώστε να αποφασίσει, αιτιολογώντας την απόφασή του επ' αυτού, αν πρέπει ή δεν πρέπει να τα λάβει υπόψη.

44 Η συνεκτίμηση των στοιχείων αυτών από το ΓΕΕΑ, όταν καλείται να αποφανθεί στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, μπορεί να δικαιολογηθεί ιδίως όταν αυτό θεωρεί, αφενός, ότι τα εκπροθέσμως προβληθέντα στοιχεία ενδέχεται εκ πρώτης όψεως να ασκούν πραγματική επιρροή όσον αφορά την τύχη της ασκηθείσας ενώπιόν του ανακοπής και, αφετέρου, ότι το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο προβάλλονται εκπροθέσμως τα στοιχεία αυτά, αλλά και οι σχετικές περιστάσεις, δεν εμποδίζουν τη συνεκτίμηση αυτή.

45 Όπως ορθώς ισχυρίστηκε το ΓΕΕΑ, η υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη, υπό οποιοσδήποτε περιστάσεις, τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζουν οι διάδικοι στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, μετά τη λήξη των προθεσμιών που τάσσουν συναφώς οι διατάξεις του κανονισμού 40/94, θα είχε, εξάλλου, ως αποτέλεσμα να στερήσει τις διατάξεις αυτές από την πρακτική τους αποτελεσματικότητα.

46 Αντιθέτως, η ερμηνεία του άρθρου 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 που έγινε δεκτή με τις σκέψεις 42 έως 44 της παρούσας αποφάσεως εξασφαλίζει την πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων αυτών, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα συμβιβασμού διαφόρων επιταγών.

47 Συγκεκριμένα, αφενός, είναι σύμφωνο με την αρχή της χρηστής διοικήσεως και την ανάγκη εξασφαλίσεως της ομαλής διεξαγωγής και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών να παροτρύνονται οι διάδικοι να τηρούν τις προθεσμίες που τους τάσσει το ΓΕΕΑ, στο πλαίσιο της εξετάσεως μιας υποθέσεως. Το γεγονός ότι αυτό μπορεί, ενδεχομένως, να αποφασίσει να μη λάβει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που του προσκόμισαν εκπροθέσμως οι διάδικοι λειτουργεί αφ' εαυτού ως παρότρυνση.

48 Αφετέρου, η εν λόγω ερμηνεία, εξασφαλίζοντας παρ' ολ' αυτά στο δικαστήριο που καλείται να επιλύσει τη διαφορά τη δυνατότητα να λάβει υπόψη του πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν εκπροθέσμως από τους διαδίκους, είναι, τουλάχιστον όσον αφορά διαδικασία ανακοπής, ικανή να συμβάλει στο να αποφεύγεται η καταχώριση σημάτων η χρήση των οποίων ενδέχεται ακολούθως να αμφισβητηθεί επιτυχώς μέσω διαδικασίας ακυρώσεως ή στο πλαίσιο διαδικασίας παραποιήσεως. Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, λόγοι ασφάλειας δικαίου και χρηστής διοικήσεως συνηγορούν υπέρ αυτού (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Μαΐου 2003, C-104/01, Libertel, Συλλογή 2003, σ. I-3793, σκέψη 59).

Επί της φύσεως της διαδικασίας που ακολουθεί το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ και επί του άρθρου 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94

49 Δεύτερον, πρέπει να σημειωθεί ότι κανένας λόγος αρχής συνδεόμενος με τη φύση της διαδικασίας που διεξάγεται ενώπιον του τμήματος προσφυγών ή με την αρμοδιότητα του οργάνου αυτού δεν αποκλείει τη δυνατότητα του εν λόγω τμήματος να λαμβάνει υπόψη του πραγματικά περιστατικά ή αποδεικτικά στοιχεία προβαλλόμενα το πρώτον στο στάδιο της προσφυγής αυτής, προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτής.

50 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι διαφορές που ανακύπτουν από την άσκηση ανακοπής κατά αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος υπόκεινται δυνητικά σε τετραπλό σύστημα ελέγχου.

51 Συγκεκριμένα, καταρχάς κινείται διαδικασία στο ΓΕΕΑ, αρχικώς στα τμήματα ανακοπών και, κατόπιν ασκήσεως προσφυγής, στα τμήματα προσφυγών τα οποία, παρά τις εγγυήσεις ανεξαρτησίας των οποίων απολαύουν τόσο τα ίδια όσο και τα μέλη τους, παραμένουν όργανα του ΓΕΕΑ. Ακολούθως, μετά την εν λόγω διαδικασία, έπεται ενδεχομένως δικαστικός έλεγχος του Πρωτοδικείου και, εφόσον ασκηθεί αναίρεση, του Δικαστηρίου.

52 Όπως προβλέπει το άρθρο 63, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να ακυρώσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ παρά μόνο «για λόγους αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιώδους τύπου, παράβασης της Συνθήκης, του [ως άνω] κανονισμού ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή τους ή για κατάχρηση εξουσίας».

53 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να ακυρώσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση κατά της οποίας στρέφεται η προσφυγή παρά μόνον αν, κατά τον χρόνο εκδόσεώς της, συνέτρεχε ένας από τους ως άνω λόγους ακυρώσεως ή μεταρρυθμίσεως. Αντιθέτως, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να ακυρώσει ή να μεταρρυθμίσει την εν λόγω απόφαση για λόγους που ανακύπτουν μετά την έκδοση της αποφάσεώς του (απόφαση της 11ης Μαΐου 2006, C-416/04 P, Sunrider κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-4237, σκέψεις 54 και 55).

54 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει επίσης ότι, όπως ορθώς και επανειλημμένως έκρινε το Πρωτοδικείο, τα πραγματικά περιστατικά που δεν προέβαλαν οι διάδικοι ενώπιον των οργάνων του ΓΕΕΑ δεν μπορούν πλέον να προβληθούν στο στάδιο της προσφυγής που ασκείται ενώπιον αυτού του κοινοτικού δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο καλείται να εκτιμήσει τη νομιμότητα της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών, ελέγχοντας την εκ μέρους του εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των περί των πραγματικών περιστατικών στοιχείων που υποβλήθηκαν στο εν λόγω τμήμα (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 18ης Ιουλίου 2006, C-214/05 P, Rossi κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-7057, σκέψη 50), αλλά δεν μπορεί, αντιθέτως, να προβαίνει σ' έναν τέτοιο έλεγχο, λαμβάνοντας υπόψη πραγματικά στοιχεία που προβάλλονται το πρώτον ενώπιόν του.

55 Στο πλαίσιο της λογικής της θεσμικής δομής που υπενθυμίστηκε στις σκέψεις 50 και 51 της παρούσας αποφάσεως, ο δικαστικός έλεγχος που ασκεί κατ' αυτόν τον τρόπο το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να συνίσταται απλώς σε επανάληψη του προηγηθέντος ελέγχου του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ.

56 Από το άρθρο 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 προκύπτει συναφώς ότι, κατόπιν της εξετάσεως της προσφυγής επί της ουσίας, το τμήμα προσφυγών αποφαίνεται επί της προσφυγής και μπορεί, κατ' αυτόν τον τρόπο, να «ασκήσει τις αρμοδιότητες του τμήματος που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση», ήτοι, στην υπό κρίση υπόθεση, να αποφανθεί επί της ανακοπής, απορρίπτοντάς την ή κηρύσσοντάς τη βάσιμη και επιβεβαιώνοντας ή ακυρώνοντας, κατ' επέκταση, την επίμαχη απόφαση.

57 Επομένως, από το άρθρο 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών, για να αποφανθεί επί της προσφυγής, καλείται να προβεί σε νέα πλήρη εξέταση της ουσίας της ανακοπής, τόσο από νομικής απόψεως όσο και ως προς τα πραγματικά περιστατικά.

58 Όπως υπενθυμίζει η Kaul, από τα άρθρα 61, παράγραφος 2, και 76 του κανονισμού 40/94 προκύπτει, περαιτέρω, ότι, για την εξέταση της ουσίας της προσφυγής, το τμήμα προσφυγών καλεί τους διαδίκους, όσο συχνά χρειάζεται, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των κοινοποιήσεων που τους απευθύνει και μπορεί, επίσης, να αποφασίζει τη διεξαγωγή αποδείξεων, όπως για παράδειγμα την προσκόμιση πραγματικών ή αποδεικτικών στοιχείων. Το άρθρο 62, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 διευκρινίζει ότι, αν το τμήμα προσφυγών αναπέμψει την υπόθεση για εκδίκαση στο όργανο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, το όργανο αυτό δεσμεύεται από το σκεπτικό και το διατακτικό της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών «στο μέτρο που τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως είναι όμοια». Με τις διατάξεις αυτές επιβεβαιώνεται η δυνατότητα προβολής νέων πραγματικών περιστατικών κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιον του ΓΕΕΑ διαδικασίας.

Επί των άρθρων 42, παράγραφος 3, και 59 του κανονισμού 40/94

59 Τρίτον, από το άρθρο 42, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι ο ασκήσας ανακοπή κατά της καταχωρίσεως σήματος, λόγω του ότι η καταχώριση είναι αντίθετη προς το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, μπορεί να προβάλει πραγματικά περιστατικά, αποδεικτικά στοιχεία και παρατηρήσεις προς στήριξη της εν λόγω ανακοπής εντός της προθεσμίας που του τάσσει προς τούτο το ΓΕΕΑ.

60 Σε αντίθεση με το άρθρο 42, παράγραφος 3, το άρθρο 59 του κανονισμού 40/94, το οποίο διευκρινίζει τις προϋποθέσεις ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του τμήματος προσφυγών, δεν κάνει λόγο για την προβολή πραγματικών περιστατικών ή αποδεικτικών στοιχείων, αλλά μόνο για την κατάθεση, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών, υπομνήματος που να εκθέτει τους λόγους της προσφυγής.

61 Συνεπώς, σε αντίθεση προς ό,τι έκρινε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το εν λόγω άρθρο 59 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τάσσει στον προσφεύγοντα νέα προθεσμία προκειμένου να προβάλει πραγματικά περιστατικά και να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη της ανακοπής του.

62 Επομένως, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με την εν λόγω σκέψη, ότι αυτά τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία προσκομίστηκαν «εγκαίρως» κατά την έννοια του άρθρου 74, παράγραφος 2, και συνάγοντας ότι το τμήμα προσφυγών οφείλει να τα λαμβάνει υπόψη του προκειμένου να εκδώσει απόφαση επί της προσφυγής που έχει υποβληθεί στην κρίση του.

63 Συγκεκριμένα, από τις σκέψεις 41 έως 43 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, οσάκις, όπως εν προκειμένω, ο ενδιαφερόμενος διάδικος δεν προβάλλει τα πραγματικά περιστατικά και δεν προσκομίζει τα αποδεικτικά στοιχεία εντός της προθεσμίας που τάσσουν προς τούτο οι διατάξεις του κανονισμού 40/94 και, επομένως, ούτε «εγκαίρως» κατά την έννοια του άρθρου 74, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, ο διάδικος αυτός δεν απολαύει ανεπιφύλακτου δικαιώματος να ληφθούν τα στοιχεία αυτά υπόψη από το τμήμα προσφυγών, καθότι το τελευταίο διαθέτει αντιθέτως περιθώριο εκτιμήσεως για να αποφασίζει αν πρέπει ή δεν πρέπει να λάβει υπόψη του τα εν λόγω στοιχεία για την έκδοση της αποφάσεως.

64 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας με τις σκέψεις 29 και 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι το τμήμα προσφυγών οφείλει να λάβει υπόψη του τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που προβάλλει ο ανακόπτων διάδικος κατά αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος, το πρώτον με το υπόμνημα που καταθέτει προς στήριξη της προσφυγής που ασκεί ενώπιον του εν λόγω τμήματος κατά αποφάσεως του τμήματος ανακοπών, και ακυρώνοντας την επίμαχη απόφαση για τον λόγο και μόνον ότι το τμήμα προσφυγών αρνήθηκε εν προκειμένω να τα λάβει υπόψη του, παρέβη τις διατάξεις των άρθρων 42, παράγραφος 3, 59 και 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94.

65 Επομένως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί.

Επί της πρωτόδικης προσφυγής

66 Σύμφωνα με το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί οριστικώς επί της διαφοράς, εφόσον αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση, ή να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο για να αποφανθεί επ' αυτής.

67 Στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο διαπιστώνει, όπως και το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 27 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το τμήμα προσφυγών, με τις σκέψεις 10 έως 12 της επίμαχης αποφάσεως, αρνήθηκε να λάβει υπόψη του τα πραγματικά περιστατικά καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία που προέβαλε η Kaul προς στήριξη της προσφυγής της, εκτιμώντας, κατ' ουσίαν, ότι η εκτίμηση αυτή αποκλειόταν αυτεπαγγέλτως, εφόσον τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία δεν είχαν προβληθεί προηγουμένως ενώπιον του τμήματος ανακοπών εντός της ταχθείσας από αυτό προθεσμίας.

68 Αυτή η άποψη του τμήματος προσφυγών, την οποία υποστήριξε και το ΓΕΕΑ, τόσο κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία όσο και κατ' αναίρεση, συνιστά παράβαση του άρθρου 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 41 έως 43 της παρούσας αποφάσεως, η εν λόγω διάταξη παρέχει στο τμήμα προσφυγών, ενώπιον του οποίου προβλήθηκαν

εκπροθέσμως πραγματικά περιστατικά ή αποδεικτικά στοιχεία, περιθώριο εκτιμήσεως, προκειμένου αυτό να αποφανθεί σχετικά με το αν πρέπει ή δεν πρέπει να λάβει υπόψη του τα στοιχεία αυτά για την έκδοση της σχετικής αποφάσεως.

69 Το τμήμα προσφυγών, αντί να ασκήσει την εξουσία εκτιμήσεως που του παρέχεται, θεώρησε εν προκειμένω εσφαλμένα ότι στερούνταν κάθε εξουσίας εκτιμήσεως για να λάβει ενδεχομένως υπόψη του τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία.

70 Συνεπώς, η επίμαχη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

71 Κατά το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται και επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, ο οποίος, δυνάμει του άρθρου 118, εφαρμόζεται στην κατ' αναίρεση διαδικασία, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

72 Εν προκειμένω, πρέπει να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο, μολονότι αναίρεσε την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, με την παρούσα απόφαση δέχεται την προσφυγή της Kaul και ακυρώνει την απόφαση του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ. Συνεπώς, το ΓΕΕΑ πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Kaul τόσο πρωτοδίκως όσο και κατ' αναίρεση, σύμφωνα με τα αιτήματά της.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) Αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 10ης Νοεμβρίου 2004, Τ-164/02, Kaul κατά ΓΕΕΑ — Bayer (ARCOL).

2) Ακυρώνει την απόφαση του τρίτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 4ης Μαρτίου 2002 (υπόθεση R 782/2000-3).

3) Καταδικάζει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα τόσο της πρωτόδικης όσο και της αναιρετικής διαδικασίας.

(υπογραφές)